

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

(Danıştay'ın Kararları Üzerine Verilen)
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-1-123
Karar Sayısı : 10-44/786-263
Karar Tarihi : 17.06.2010

10 **A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ (İkinci Başkan)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: E. Cenk GÜLERGÜN, Seda Nurtaç BAYRAMOĞLU

C. ŞİKAYET EDEN : Ahmet Nevzat GÜVEN
Atatürk Cd. 1032. Sok No:8/1 Merkez Mah. Selimpaşa-Silivri/İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME

20 **YAPILANLAR** : - Selçuk Ecza Deposu A.Ş. (Merkez ve Güneşli Şubeleri)
Mahir İz Cd. No:43 Altunizade-Üsküdar/İstanbul
- As Ecza Deposu A.Ş.
Mahmutbey Mrk. Mah. Şehit Mahmut Cd. No:60
Güneşli-Bağcılar/İstanbul
- Es Ecza Deposu A.Ş.
Eski Edirne Asfaltı No:558 Sultançiftliği-G.O.P/İstanbul
- Marmara Es Ecza Deposu A.Ş.
Mandıra Cd. Doğan Sok. No:5 Fikirtepe-Kadıköy/İstanbul
- Marmara Hedef Ecza Deposu A.Ş.
Alemdağ Cd. Balkan Sk. No:19 Çakmak-Ümraniye/İstanbul
30 - Sancak Ecza Deposu A.Ş.
Hasan Fehmi Cd. No:50/B Karagümrük-Fatih/İstanbul
- Hedef Ecza Deposu A.Ş.
Göztepe Mh. Namık Kemal Cd. Karanfil Sk. No:62 Bağcılar/İstanbul
- Emek Ecza Deposu A.Ş.
Molla Gürani Cd. Sigortacı Sk. No:15 Fındıkzade-Fatih/İstanbul
- Yusufpaşa Ecza Deposu A.Ş.
Millet Cd. Yusufpaşa Pasajı No:11/A Aksaray/İstanbul

40 **E. DOSYA KONUSU:** Kurum kayıtlarına 1.6.2001 tarih ve 2339 sayı ile intikal eden şikâyet başvurusunun reddine dair işlemin, Danıştay 13. Dairesi'nin 29.3.2010 tarih, 2008/5295 E. ve 2010/2583 K. sayılı kararı ile iptali ertesinde, dosya konusunun yeniden değerlendirilmesi.

50 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Kurum kayıtlarına intikal eden başvuruda özetle, Ahmet Nevzat Güven'in sahibi olduğu Fındıklı Eczanesinin ödeme güçlüğü içine düşmesi üzerine, talebi ile 10.11.2000 tarihinde mahkemece konkordato süresi verildiğini, bu kararın tebliğinden itibaren alacaklılar arasında yer alan ecza depolarının işbirliği halinde eczanesine peşin olarak bile mal satmamaya başladığını, bazı ecza depolarına çekilen ihtarnamelere karşı depoların yanıt ihtarnamelerin aynı içerikli olduğunu, eczanesine mal verilmemesi eyleminin anlaşma iradesiyle ortaya çıktığını ve amacın eczanesinin piyasa dışına çıkarılması olduğunu ileri sürerek bu ecza depoları hakkında şikayetçi olmuştur.

10-44/786-263

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 01.06.2001 tarih ve 2339 sayı ile intikal şikâyet dilekçesi Daire Başkanlığının 19.07.2001 tarih ve 74 sayılı yazısıyla Kurula sunulmuş olup Kurul tarafından 4054 sayılı Kanun'un 42. maddesinin ikinci fıkrasına göre konu hakkında inceleme yapılmasına gerek görülmemiştir.

Şikayetçinin talebi üzerine konuyla ilgili açıklamanın 22.05.2002 tarih ve 1138 sayılı yazı ile kendisine bildirilmesinin ardından Ahmet Nevzat Güven tarafından Danıştay 10. Dairesinin 2002/5351 E. sayılı dosyasına kayden açılan dava, 27.03.2003 tarih ve 2003/1155 K. sayılı karar ile süre yönünden reddedilmiş, kararın şikayetçi tarafından temyiz edilmesi üzerine Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, 14.04.2005 tarih ve 2003/1051 E., 2005/275 K. sayılı kararı ile Danıştay 10. Dairesinin söz konusu kararının bozulmasına hükmetmiş, Kurumumuzun karar düzeltme istemi ise mahkemenin 31.1.2008 tarih ve 2005/2246 E., 2008/124 K. sayılı kararı ile reddedilmiştir.

Aynı konuya ilişkin olarak Danıştay 13. Dairesinin 2008/5295 E. sayılı dosyasına kayden açılan davada mahkeme; "...davacı iddialarının Kanun'un 4. ve 6. maddeleri kapsamında ihlal iddialarına ilişkin bulunması nedeniyle, davalı idarece davacının iddialarıyla ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar verilmesi gerekirken, belirtilen prosedüre uyulmaksızın Kurul'ca doğrudan ilk inceleme raporu değerlendirilerek karar verilmesinde 4054 sayılı Kanun'a uyarlık görülmemiştir" şeklinde değerlendirmede bulunarak Rekabet Kurulu kararını 29.03.2010 tarih ve 2010/2583 K. sayılı kararı ile ilgili iptal etmiştir.

Söz konusu Danıştay kararı üzerine, hazırlanan 04.05.2010 tarih ve 2010-1-123/BN-10-320.SA sayılı Bilgi Notu Rekabet Kurulu'nun 06.05.2010 tarih ve 10-34 sayılı toplantısında görüşülmüş ve söz konusu iddialar hakkında 4054 sayılı Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

Bunun üzerine düzenlenen 01.06.2010 tarih ve 2010-1-123/ÖA-10-134.ECG sayılı Önaraştırma Raporu 11.06.2010 tarih ve REK.0.05.00.00-110/198 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-44 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: Şikâyet konusu iddiaların 4054 sayılı Kanun kapsamında reddedilmesi gerektiği, konuyla ilgili soruşturma açılmasına gerek olmadığı görüşü ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Şikayetçinin ve Tarafların Yazılı Açıklamaları

Ahmet Nevzat Güven (Güven) tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 26.05.2010 tarih, 4203 sayıyla giren yazıda, başvuru konusuyla ilgili ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır. Söz konusu yazıda;

- Güven'in sahibi olduğu Fındıklı Eczanesinin (Beyoğlu-İstanbul) 02.05.1996 tarihinde kurulduğu ve geniş bir müşteri kitlesine hitap eden bir konumunun bulunduğu, 2000 yılının Mayıs ayına kadar yoğun bir talebi karşıladığı,
- Ortada hiçbir haklı neden yokken, Selçuk Ecza Deposunun Fındıklı Eczanesine satışları durdurduğu ve Eczanenin As Ecza Deposundan kısıtlı (kotalı) olarak alım yapabileceğini bildirdiği,
- 2000 yılının Haziran ayında çalışmaya başladığı Emek Ecza Deposunun da kota uygulamasında bulunduğu,
- Bunların sonucunda, gelen bazı reçeteleri temin edemeyen Eczaneye olan talebin azaldığı ve Eczanenin nakit sıkıntısına düşerek çekleri ödeyemez hale geldiği,
- O tarihe kadar alım yapılmayan Hedef Grubu ecza depolarının (Sancak Ecza Deposunun yaptığı kısıtlı satışlar hariç) da Fındıklı Eczanesine mal vermeyi reddettiği,

10-44/786-263

- 100 - Beyoğlu'nda faaliyet gösteren çok sayıda eczacının Depolara Fındıklı Eczanesine satış yapılmaması yönünde istekte bulunduğu ve aksi takdirde kendilerinin alım yapmayı durduracağını bildirdiği yönünde duyumların söz konusu olduğu,
- Tüm bu gelişmeler üzerine, Güven'in konkordato talep etmek zorunda kaldığı ve 18.10.2000 tarihinde Beyoğlu İcra Tetkik Mercii Hakimliğine başvurarak konkordato mehli istediği, bu istemin kabul edildiği ve 10.11.2000 tarihinde iki aylık konkordato mehli verildiği,
- 10.11.2000 tarihinden sonra As ve Emek Ecza Depolarının satışlarını tamamen durdurduğu, Selçuk Ecza Deposunun ise satışlarını nakit para karşılığında yapmaya başladığı, ancak düşük limitli olan bu satışların 2001 yılının Nisan ayında sona erdirildiği ve bu tarihten sonra Fındıklı Eczanesine satış yapılmadığı,
- 110 - Ecza depolarının mal vermeme eylemine gerekçe olarak gösterdiği takiplerin tümünün konkordato mühletinin verildiği 10.11.2000 tarihinden sonra yapıldığı ve bu takiplere kadar ödenmemiş hiçbir çekin olmadığı,
- Depoların Fındıklı Eczanesine mal vermeyi reddetmesine gerekçe olarak ayrıca, Güven'in İstanbul Beykoz İlçesinde bir villa ve Ford Excursion marka bir cip satın almasını gösterdiği, ancak bunları bireysel kredi olarak gerçekleştirdiğini ve aylık net 50 bin TL olan geliriyle kredi taksitlerini kolaylıkla ödeyebildiğini,
- Güven'in, ecza depolarına 20.04.2001 ve 10.05.2001 tarihli ihtarnameleri gönderdiği,
- 120 - Söz konusu depoların başvuruya konu uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 4 ve 6. maddelerine aykırı olduğu belirtilmektedir.

Selçuk Ecza Deposunun Merkez ve Güneşli şubeleri ile ayrıca aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer alan As Ecza Deposu A.Ş.'nin Vekili tarafından gönderilen yazıda;

- Yazının ekinde sunulan gerekçeli mahkeme kararlarında ve bu dosyalardan alınan bilirkişi raporlarında, şikâyetçi borçluya (Güven) mal satılmamasının tek nedeninin kötü yönettiği işletmesinin ve lüks yaşantısının müvekkil şirketler bünyesinde yeni zararlar meydana getirmesini önlemek olduğu, şikâyetçinin işletmesinin kapatmasının tek sorumlusunun kendisi olduğu,
- 130 - Şikâyetçinin müvekkil şirketten aldığı ilaçların bedellerini ödemediği, bu sebeple 2000 yılında aleyhinde icra takibi başlatıldığı ve icra dosyalarına konu edilen borçları halen ödemediği,
- Güven'in borçlarının tahsilini geciktirmek amacıyla konkordato talep ettiği, Beyoğlu 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2002/91 E. ve 2002/150 K. sayılı kararı ile konkordato talebini reddettiği,
- Kararda "*davacının, bir eczacı olduğu, işinin devamı ve kar elde edebilmesi için ecza deposu şirketlerindeki borçlarını ve banka kredi borçlarından kaynaklanan borçlarını ödeyip işinin devamını sağlaması gerekirken,... nakit elde ettiği parayı Acarkentte lüks bir villa satın alması ve ... lüks bir jeepe yatırım yapmasının davacının basiretli bir işadamı gibi davranmadığını gösterdiğini ve ayrıca davacının iyi niyetli olduğunun kabul edilmesinin mümkün olmadığı ve konkordato talep etmesine neden olan durumun lüks yaşantı nedeniyle yapmış olduğu harcamalardan kaynaklandığı anlaşılmıştır*" tespitinin yapıldığı,
- 140 - Söz konusu kararın ardından şikâyetçi hakkında hileli iflas sebebiyle Beyoğlu 1. Ağır Ceza Mahkemesinde 2004/263 e. numarası ile ceza davası açıldığı, bu dosyada bilirkişinin "*sanığın işletmenin aktifindeki kayıtlı gayrimenkul ve taşıt araçlarını işletmenin aktifinden alacaklıların aleyhine olarak çıkartmak ve kendi şahsi mal varlığına kaydederek muvazaalı işlemler yapmak, mevcudundan ve alacaklılardan daha fazla borç senedi imzalamak, çek keşide etmek suretiyle*

10-44/786-263

- 150 *iflasına sebebiyet verdiği, hileli iflas halinin oluştuğu kanaatine varılmıştır” denilerek rapor verdiği,*
- Şikayetçinin Rekabet Kurumuna yaptığı başvuru ile aynı gerekçelerle İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesinde 2002/1628 dosya numarası ile müvekkiller ve başkaca ecza depoları hakkında 4054 sayılı Kanun’a aykırı davranıldığı iddiası ile tazminat davası açtığı, 2007/571 K. sayılı kararla davanın reddedildiği,
 - Söz konusu davada bilirkişi heyetinin “*bir ticari işletmenin mal sattığı kişiden mal satış bedelini almaması ihtimali karşısında o kişiye mal satmaması (bilhassa tarafların tacir olduğu durumlarda) 4054 sayılı Kanun’un ihlali değil TTK 20/II hükmünün gereği olarak kabulünün gerektiği*” yönünde rapor oluşturduğu,
- 160 - Mahkemenin gerekçeli kararında ise “*... davacı tacir olup baştan beri ticari işletmesine aldığı mallardan kar etmesi gerekirken ticari işletme dışı harcamalarla kendi işletmesini zarar ettirmiştir. Bunun sonucunda sermaye darlığı sebebiyle davalılardan mal alamaz duruma düşmüştür. Davalılar da kar elde etme amacıyla kurulan ticari işletmeler olup doğal olarak bedelini alamadıkları ürünleri davacıya vermekten imtina etmişlerdir. Tüm bu olgulardan haksız rekabetin şartlarının oluşmadığı anlaşılmaktadır. Davacı kendi basiretsizliğinden kaynaklanan zararı anılan nedenlerle davalılardan talep edemez” dediği,*
- Ticari kayıtlarında açık olduğu halde, icra takibi sonrası 2001 yılında şikayetçiye ilaç satışına devam edildiği,
- 170 - Bu nedenlerle asılsız ve kötü niyetli şikâyetin reddinin talep edildiği ifade edilmektedir.

Hedef Ecza Deposu Tic. A.Ş. ve aynı ekonomik bütünlük içinde yer alan Marmara Hedef Ecza Deposu A.Ş., Es Ecza Deposu A.Ş., Marmara Es Ecza Deposu A.Ş. ve Sancak Ecza Deposu A.Ş.’nin Vekili tarafından gönderilen yazıda özetle;

- Şikayetçinin borç-alacak dengesini kuramayarak basiretli bir tacir gibi işletmesini iyi yönetememesi nedeniyle ödeme sıkıntısı içine düştüğü ve bu sebeple Beyoğlu 2. Asliye Ticaret Mahkemesine başvurarak konkordato mühletli talep ettiği,
 - Mühlet sonunda mahkemenin 17.04.2002 tarih ve 2002/91 E., 2002/150 K. sayılı kararı ile, davacının ecza depolarına ve bankalara borçlarını ödemesi gerekirken,
- 180 nakit elde ettiği parayla Acarkent’te lüks bir villa satın almasının ve lüks bir cipe yatırım yapmasının basiretli bir işadama gibi davranmadığını gösterdiği gerekçesi ile konkordato işleminin reddine hükmettiği ve bu kararın Yargıtay tarafından onanarak kesinleştiği,
- Alacaklıların talebi üzerine, Beyoğlu 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin, 2002/528 E. sayılı dosya ile 02.10.2003 tarihinde şikayetçinin iflasına karar verdiği ve müvekkil şirketlerin icra takibi ile talep edilen alacaklarının iflas masasına kaydedildiği,
 - Şikayetçinin İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2002/1628 E. sayılı dosyası ile diğer ecza depolarıyla birlikte müvekkil ecza deposuna da alacak davası açtığı ve bu davanın 08.10.2007 tarih ve 2007/571 sayılı kararla reddedildiği,
- 190 - Şikayetçinin ticari işletme dışı harcamalarla kendi işletmesini zarar ettirdiği ve bunun sonunda sermaye darlığı nedeniyle ecza depolarına borcunu ödeyemez ve mal alamaz duruma düştüğü,
- Müvekkil ecza depolarının kar elde etmek amacıyla kurulan ticari işletmeler olarak bedelini alamadığı ürünleri şikâyetçiye vermekten imtina etmiş olduğu ve alacaklarının tahsili için o tarihte icra takipleri başlattığı,
 - Bilgi isteme yazısında talep edilen 1999 yılına ait hesap ekstrelerinin ve diğer ticari belgelerin yasal süreyi aşması sebebiyle imha edildiği ve kayıtlarda olmadığı tespit edildiği
- ifade edilmektedir.

10-44/786-263

200 Yusufpaşa Ecza Deposu Ltd. Şti. tarafından gönderilen yazıda ise; 1999 yılına ait verilerin mevcut olmadığı, teşebbüsün eski bir program kullanması sebebiyle verilere tam anlamıyla ulaşılamadığı, ulaşabildikleri tek verinin ise 438.281.651 TL'lik ticari işlem hacimleri olduğu ve ilgili Eczaneye yönelik satışların kesilmesinin söz konusu olmadığı ifade edilmektedir.

I.2. Değerlendirme

Şikayet başvurusundaki esas iddia, Selçuk Ecza Deposu A.Ş. (Merkez ve Güneşli Şubeleri) ve As Ecza Deposu A.Ş. (Selçuk Grubu Ecza Depoları), Hedef Ecza Deposu A.Ş., Es Ecza Deposu A.Ş., Marmara Es Ecza Deposu A.Ş., Marmara Hedef Ecza Deposu A.Ş., Sancak Ecza Deposu A.Ş. (Hedef Grubu Ecza Depoları), Emek Ecza Deposu A.Ş. ve Yusufpaşa Ecza Deposu A.Ş.'nin işbirliği halinde mal vermeyi durdurarak Fındıklı Eczanesini piyasa dışına çıkardığı yönündedir. Şikayetçi, başvuru konusu davranışların 4054 sayılı Kanun'un 4 ve 6. maddeleri kapsamında olduğunu ileri sürmektedir. Öneri araştırma taraflarından Selçuk ve Hedef Grubu Ecza Depolarının vekilleri de, çeşitli gerekçelerle Fındıklı Eczanesine mal vermeyi durdurmak durumunda kaldığını açıklamıştır. Bilgi isteme yazısının ulaştırılabildiği Yusufpaşa Ecza Deposu ise, anılan Eczaneye satışların durdurulmasının söz konusu olmadığını ifade etmiştir. Şikâyetçi ve taraflardan Selçuk ve Hedef Grubu Ecza Depolarının vekillerinin açıklamalarından, en azından bu iki Grup bakımından "satış yapmayı reddetme" davranışının meydana geldiği anlaşılmaktadır. Bu nedenle, konunun 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi bakımından, söz konusu davranışın gerekçesinin ve zamanlamasının ele alınması gerekmektedir.

Kural olarak, teşebbüsler ticari ilişkide bulunacağı kişi ya da işletmeleri tercih etme özgürlüğüne sahiptir. Rekabet kuralları, talepte bulunan tüm teşebbüslere mal veya hizmet sunulmasını zorunlu kılmamaktadır. Ancak hâkim durumdaki bir teşebbüsün ya da işbirliği halindeki teşebbüslerin rekabet karşıtı güdülerle hareket ederek alt piyasadaki bir oyuncuya mal vermeyi reddetmesi 4054 sayılı Kanun'un 4 ya da 6. maddesi kapsamında bulunabilmektedir. Burada, satış yapmayı durduran teşebbüsün veya teşebbüslerin en önemli savunması, böyle davranmasının rasyonel ekonomik gerekçelerinin bulunduğu ve rekabet karşıtı amaçlara hizmet etmediği yönünde olacaktır. Örneğin bir müşterisinden alacaklarını tahsil edemediği için zarara uğramış bir teşebbüs, bu müşteriye satışlarını durdurması nedeniyle Kanun karşısında sorumlu sayılmayacaktır. Bu noktada, söz konusu davranışın genellikle, dikey bütünleşmiş teşebbüslerce bir pazardaki hâkim gücün diğer bir pazarda kötüye kullanılması şeklinde ortaya çıktığı da belirtilmelidir.

Şikayetçinin yazılı açıklamasında özetle; Selçuk Ecza Deposu 2000 yılının Mayıs ayında, As ve Emek Ecza Depoları ise konkordato mehli talep edildikten sonra aynı yılın Kasım ayında Eczaneye satışlara son vermiş, Selçuk Ecza Deposu 2001 yılının Nisan ayında Eczaneye nakit para ile de mal vermemeye başlamıştır. O halde, taraflardan Selçuk Ecza Deposuna yönelik iddiaların konkordato mehli talebinden önceki döneme, diğer depolara yönelik iddiaların ise mahkemeye bu talebin yapılmasından sonraki döneme ait olduğu görülmektedir. Bu durum 4054 sayılı Kanun karşısında, Selçuk Ecza Deposunun 'mal vermeyi reddetme' eyleminin 'hakim durumun kötüye kullanılması', bu deponun yanında diğer depoların eylemlerinin ise 'anlaşma veya uyumlu eylem' oluşturup oluşturmadığının değerlendirilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Şikâyetçi, Selçuk Ecza Deposunun ortada hiçbir haklı neden yokken Fındıklı Eczanesine vadeli satışları 2000 yılının Mayıs ayında son verdiğini öne sürmektedir. Ancak gerek şikâyetçinin gerekse taraf ecza depolarının gönderdiği belgeler, Fındıklı Eczanesinin ekonomik sıkıntılarının 1999 yılında başladığını göstermektedir. Şöyle ki;

10-44/786-263

- 250 - Şikayetçinin Kurum kayıtlarına 26.05.2010 tarihinde giren yazısının ekinde sunulan ve Beyoğlu İcra Tetkik Mercii Hakimliğinin Güven'in konkordato talebini kabul ettiği 10.11.2000 tarih ve 2000/1150 E., 2000/1311 K. sayılı kararında Güven'in Vekillerinin dilekçesi özetlenirken, Fındıklı Eczanesinin ekonomik sıkıntılarının 1999 yılında başladığı belirtilmektedir. Şöyle ki, mahkeme kararında "... müvekkilinin 1996 Mayıs ayından bu yana Fındıklı Eczanesi adı altındaki eczaneyi işlettiğini, 1999 Ağustos ayında ortaya çıkan ekonomik kriz yüzünden devlet kuruluşlarının ödenek yetersizliği gerekçesi ile aylar boyunca kendisine ödeme yapılmaması sonucunda ekonomik anlamda tam bir sıkıntı ve çöküşe girdiğini ..." ifadesi kullanılmıştır.
- 260 - Beyoğlu 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin Ahmet Nevzat Güven'in konkordato tasit isteğinin reddine hükmettiği 2002/91 E. ve 2002/150 K. sayılı kararında da, aynı ifadelerin bulunduğu görülmektedir. Mahkeme kararında, Güven'in basiretli bir iş adamı gibi hareket etmemiş olduğu belirlenmiş ve bu tespit "*borçları tasfiye edip yeni kredi olanakları sağlamak ve yeni mal alımına olanak sağlamak gerekirken*" borçlunun lüks bir villa ve cip satın alması ile açıklanmıştır. Karara göre, villa ve cipin alım tarihleri sırasıyla 28.02.2000 ve 27.04.2000 tarihidir.
- Güven'in, yazısının ekinde bulunan ve İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesi Başkanlığına sunulan Bilirkişi Raporunun dava dilekçesinin özetlendiği kısmında da, benzer ifadelerle karşılaşılmıştır: "... TBMM Gen. Sekr. Milli Saraylar D. Bşk.'lığı ve İstanbul Emniyet Müdürlüğünün eczanede yapılan satışların %70'ini oluşturduğunu, 1999 yılının Haziran ayından sonra reçeteleri yapılan iki kurumun çevresinde ödenek krizinin başladığını, ödemeleri geciktikçe ecza depoları tarafından gecikme faizlerinin yüklendiğini ...". Söz konusu raporda yapılan tespitler arasında;
- 270
- o Davacının Selçuk Ecza Deposuna 2000 yılının Ocak ve Şubat aylarında çek iadelerinde bulunarak yeni çekler verdiği, satışların Mayıs ayına kadar azalarak devam ettiği,
 - o Emek Ecza Deposunun Eczaneye 2000 yılının Mayıs ayında satışlara başladığı ve davacının 06.11.2000-07.01.2001 tarihler arasında keşide edilmiş olan çeklerin karşılıksız bulunmuş olması nedeniyle 09.11.2000 tarihinden itibaren şüpheli alacaklar hesabına kayıt yapıldığı
- 280
- yer almaktadır.

Söz konusu Bilirkişi Raporunu değerlendiren mahkeme, 2002/1628 D., 2007/571 K. sayılı kararı ile, davacının ticari işletme dışı harcamalar nedeniyle zarar ettiği ve davalılardan mal alamaz hale geldiği tespitinde bulunulmuştur.

- Yukarıda yer verilen tespitler, Fındıklı Eczanesinin ekonomik sıkıntılarının 1999 yılında başladığını ve kamu kurumlarının ödenek yetersizliği nedeniyle aylarca alacak tahsilatı yapamadığını, bunun da ekonomik anlamda bir çöküşe neden olduğunu ortaya koymaktadır. Daha çarpıcı olanı ise, bu açıklamaların dava dilekçelerinde yer bulması ve dolayısıyla Ahmet Nevzat Güven'e ait olmasıdır. Bilirkişi Raporundaki tespitler de yine Eczanenin ekonomik sıkıntısının 1999 yılında başladığını belirlemektedir. Ayrıca Beyoğlu 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin kararında, Güven'in basiretli bir iş adamı gibi hareket etmemiş olması lüks bir villa ve cip satın alması ile açıklanmış olup bunların alım tarihleri 28.02.2000 ve 27.04.2000 olarak belirlenmiştir. Bu tarihler de, Selçuk Ecza Deposunun Fındıklı Eczanesine satışlara son verdiği belirtilen Mayıs ayından öncedir.
- 290

- Mahkeme kararları ve bilirkişi raporundaki tespitler ile Ahmet Nevzat Güven'in dava dilekçelerindeki ifadeler, Fındıklı Eczanesinin ekonomik sıkıntılarının vadeli mal vermeyi reddetme eyleminin öncesinde ortaya çıktığını, Eczanenin aylarca alacağını tahsil edemediği için depolara ve bankalara karşı ödeme sorunu yaşamaya başladığını
- 300

10-44/786-263

310 kanıtlamaktadır. Bu durumda, Selçuk Ecza Deposunun alacağını tahsil edemeyeceği ve ticari risk taşıyan Eczaneye satışları durdurmasının rasyonel ekonomik gerekçeleri olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla Selçuk Ecza Deposunun 2000 yılının Mayıs ayındaki davranışının, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında bir kötüye kullanma oluşturmadığı değerlendirilmektedir. Bu tespit, Deponun hâkim durumda olduğu kabul edilse bile değişmeyecektir. Kaldı ki, beşeri ilaç sektörüne yönelik yürütülen incelemelerde, piyasanın toptan dağıtım seviyesinde Selçuk Ecza Deposunun, Hedef Ecza Deposu ile birlikte en büyük iki oyuncudan biri olmakla birlikte pazar lideri olmadığı tespit edilmiştir. Bunun yanında, eczanelerin anılan depoların yanında ülke ya da bölge seviyesinde faaliyet gösteren çok sayıda depo alternatifinin bulunduğu da eklenmelidir.

Diğer yandan, Ahmet Nevzat Güven'in, 1999 yılında başlayan ekonomik sıkıntıları, 18.10.2000 tarihinde Beyoğlu İcra Tetkik Mercii Hakimliğine başvurarak konkordato mehli isteğinde bulunmasıyla ve bu istemin 10.11.2000 tarihinde kabul edilmesiyle iyice açık bir hal almıştır. Bundan sonraki tarihlerde, diğer ecza depolarının Fındıklı Eczanesine satışları durdurmasının da haklı ticari endişelere dayandığı açıktır.

320 Özetle, Fındıklı Eczanesinin ekonomik sıkıntıları ile önaraştırma tarafı ecza depolarının Eczaneye mal vermeyi reddetmesinin gerekçesi ve zamanlaması birlikte dikkate alındığında, anılan depoların şikâyet başvurusu konusu davranışlarının 4054 sayılı Kanun'un 4 veya 6. maddesi kapsamında değerlendirilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.